

BESCHOUWINGEN PROGRAMMA BEGROTING 2023.

Voorzitter, allereerst willen wij onze dank uitspreken aan het college en alle ambtenaren die hebben bijgedragen aan het opstellen van deze overzichtelijke en duidelijke programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026. Dank ook voor de schriftelijke beantwoording van de vragen die onze fractie naar aanleiding van deze begroting heeft gesteld.

In de beschouwingen van 2021 gaven wij aan dat we door de Corona pandemie aan de vooravond van een enorme economische teruggang stonden. Dit zou kunnen leiden tot veel problemen binnen alle geledingen van de bevolking. Wie had ooit kunnen denken dat in vreedstijd de wereld bijna tot stilstand zou komen. Dat gesprekken en het nieuws door een onderwerp zouden worden gedomineerd.

Toch staan we na deze pandemie, welke ook nu weer de kop opsteekt, voor een volgende uitdaging? De oorlog in Oekraïne.

Deze oorlog is een tragedie met groot menselijk leed en materiële schade. De oplopende geopolitieke spanningen en de militaire inval in Oekraïne leiden tot onzekerheid over het energieaanbod, wat zich vertaalt in scherpe verdere prijsstijgingen van olie en gas. Hierdoor zijn veel producten verder in prijs gestegen, wat tot uitdrukking komt in een hoge inflatie. Al met al is het economische beeld in korte tijd sterk veranderd.

Een van de gevolgen voor de gemeentelijk begroting 2023 is bijvoorbeeld dat we een bedrag van € 400.000 uit de algemene reserve moeten inzetten voor de stijging van de energiekosten. Bijzonder dat een gedeelte van de algemene reserve die ontstaan is uit de verkoop van de aandelen Essent nu wordt gebruikt voor de betaling van de energiekosten.

Daarnaast bestaan er op nationaal niveau risico's, zoals de arbeidsmarktkrapte en de stikstofproblematiek.

Wij hopen dat de in de begroting opgenomen indexeringen voldoende zijn om de oplopende inflatie het hoofd te bieden, zodat in de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 de gevolgen van financiële risico's door het sterk gewijzigde economisch beeld zo min mogelijk aan aanpassing onderhevig zijn.

Positief is dat uit de herverdeling van het gemeentefonds blijkt dat dit voor onze gemeente geen structureel nadelige gevolgen voor de jaren t/m 2025 heeft. Echter risico's blijven er toch nu de algemene uitkering in 2026 behoorlijk naar beneden wordt bijgesteld.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente verenigingen extra financieel ondersteund. Door de thans hoog oplopende inflatie blijft deze ondersteuning wat ons betreft noodzakelijk en dient deze voor zover mogelijk voortgezet te worden. Daarnaast zijn wij van mening dat er extra financiële middelen vrijgemaakt moeten worden om te voorkomen/of in het geval dat verenigingen in zwaar weer komen. De reserve covid kan wat onze fractie betreft hiervoor ingezet worden.

Voorzitter, ook de burgers van onze gemeente hebben te maken met een ongekend hoge inflatie. Dit zal gevolgen hebben voor de werkgelegenheid, inwoners met schulden en een toename van het aantal uitkeringen.

De lokale lastendruk- waarmee we al ongunstig scoren- zal door de verhoging van onder andere de rioolheffing met € 43,80 niet verbeteren.

In dit kader zijn wij voornemens een amendement in te dienen dat voorziet in een tegemoetkoming voor de stijgende kosten van de gemeentelijke heffingen.

De effecten van de uitbreiding van de formatie-ter versterking van de organisatie- en uitvoeringskracht- is in deze begroting verwerkt.

U werkt daarnaast aan een meerjarige visie en ontwikkelplan voor een toekomstbestendige organisatie. Wanneer denkt u dit aan de raad voor te leggen?

In 2023 wordt er gestart met het opstellen van de strategische agenda 2023-2030. Een belangrijk richtinggevend document voor de toekomst van onze gemeente. Kunt u aangeven op welke wijze u invulling denkt te geven aan het betrekken van de relevante stakeholders bij het opstellen van deze visie.

Ten aanzien van de aanpak van mensenhandel dient lokaal beleid vastgesteld te worden. Dit beleid wordt in samenwerking met de Zuid-Limburgse gemeenten opgesteld. Kunt u aangeven of- en in hoeverre dit beleid al is opgesteld?

Voorzitter, ondanks de steeds wijzigende financieel-economische omstandigheden zijn wij van mening dat de plannen van I-dop Bocholtz, de herinrichting van de ZLSM-omgeving en het Hulsveld, zoals die zijn opgenomen in het coalitieakkoord, onverkort moeten worden voortgezet.

Voorzitter, de invoering van de omgevingswet is- en dat niet voor het eerst-met een half jaar uitgesteld. Toch vinden wij het belangrijk om de voorbereidingen op deze wet conform de oorspronkelijke planning voort te zetten.

In de raadsinformatiebrief van 28 september 2022 heeft u de raad geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek naar de technische kwaliteit van de voetbalvelden. Hiervoor is een projectgroep voetbal samengesteld waarin vertegenwoordigers van de gemeente, de drie voetbalverenigingen en de KNVB-zitting hebben.

Het rapport over de voetbalvelden geeft aan dat de onderhoudstoestand van de velden te wensen overlaat en er (fors) geïnvesteerd moet worden om de velden te herstellen.

Met de projectgroep voetbal is afgesproken een nader plan van aanpak op te stellen, waarin een aantal scenario's worden uitgewerkt die betrekking hebben op de middellange en langere termijn.

Dit plan van aanpak zou begin oktober in de projectgroep voetbal besproken en verder aangescherpt worden. Kunt u aangeven wat de feitelijke stand van zaken is op dit moment?

Op het gebied van duurzaamheid en energie transitie staan wij de komende jaren voor grote uitdagingen om de gestelde opgaves te realiseren. In dat kader hebben wij een drietal vragen.

Is er al een reactie van de provincie ontvangen over ingediende zienswijze inzake de geplande windmolens?

De transitievisie warmte 2.0 zou eind dit jaar opgeleverd worden, kunt u aangeven wat de actuele stand van zaken is in deze?

Daarnaast zal de klimaatadaptie meer dan tot nu toe aangenomen aandacht dienen te krijgen. De wateroverlast afgelopen zomer heeft duidelijk gemaakt wat de gevolgen hiervan zijn. We zullen dus meer moeten vergroenen en minder verstenen om de klimaatadaptatie vorm te geven. Wellicht dat een project zoals "ik groen het" ook in onze gemeente uitgevoerd kan worden.

Daarnaast zal er meer buffercapaciteit gerealiseerd dienen te worden om wateroverlast te voorkomen. Alle betrokken partijen dienen hierin samen te werken om de grote opgaven die er vanuit het klimaatakkoord liggen überhaupt te kunnen realiseren.

Kunt u aangeven welke stappen er hier gezet worden?

Om ervoor te zorgen dat de kernen meer uitnodigend worden en daarmee leiden tot meer tevredenheid zijn wij van mening dat er structureel meer aandacht nodig is voor het openbaar groen. Wij vinden dat er in de openbare ruimte meer dan tot nu toe gebruik gemaakt moet worden van bloeiende planten. Dit past beter in de groene gemeente die we willen zijn en zorgt voor een betere uitstraling. Zijn er inmiddels al concrete plannen om hier invulling aan te geven?

Wij zien dat er veel jonge kinderen zijn die te weinig bewegen en te zwaar zijn gezien hun leeftijd. Het initiatief van de gezonde basisschool van de toekomst dat onlangs is ingezet door de gemeente juichen wij toe en heeft onze volledige steun. De deelname van de leerlingen aan de beweegschool in beide kernen is goed te noemen. Hoe is de voortgang bij het vinden van vrijwilligers voor de gehele invoering van de gezonde basisschool van de toekomst?

Inmiddels is het mobiliteitsplan 2022-2032 vastgesteld. Hierin is onder andere het “30 km zone mits principe” een aandachtspunt. Kunt u aangeven wanneer de feitelijke uitvoering van dit specifieke punt gaat plaatsvinden?

Voorzitter, wij vragen meer aandacht en controle bij werkzaamheden door Nutsbedrijven. Regelmatig worden deze werkzaamheden niet goed opgeleverd waardoor de veiligheid en kwaliteit in het geding is. Eindcontrole door de gemeente en bij gebreken aanspreken van uitvoerende partijen levert ons inziens meer winst op dan de extra kosten die hiermee gepaard gaan.

De dagen beginnen te korten, de wintertijd gaat weer in. Het helpt dan niet dat de verlichting op verschillende plekken in onze gemeente niet goed werkt. Met het oog op de veiligheid voor onze burgers vragen wij een snelle oplossing van dit probleem.

De gemeentelijke Woonvisie en het hieraan gekoppelde uitvoeringsplan worden momenteel opgesteld.

Hierin dient er ons inziens vooral aandacht te worden besteed aan voldoende huisvesting voor onze inwoners en dan met name voor de doelgroepen starters en senioren. Het kan niet de bedoeling zijn dat deze groepen burgers tussen wal en schip blijven vallen en noodgedwongen elders hun heil moeten zoeken. Iedereen heeft immers recht op een passende woning.

In dat kader zijn wij blij met de herontwikkeling van de Schilterstraat, het gebied Muyrers & Wijnen en dat de ontwikkeling van Schoolstraat 30 nu eindelijk vorm krijgt met de 47 geplande huur appartementen. Wel zouden wij hier graag zien dat er een goede verdeling van zowel sociale- als middenhuur gerealiseerd wordt. Kunt u aangeven of er met de ontwikkelende partij hierover vaste afspraken gemaakt kunnen worden?

De huisvestingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om in een huisvestingsverordening regels vast te leggen over de toewijzing van woningen. Ziet het college mogelijkheden op deze manier eigen inwoners voorrang te geven bij het toewijzen van woningen?

Voorzitter, tot slot onze fractie wil vooruit kijken en er de schouders onder zetten, met zijn allen. Zoals het spreekwoord luidt “alleen gaat sneller maar samen komen we verder”.

Tot zover de beschouwingen van de fractie BurgerBelangen.....